

Školský rok 1961 – 1962

17. výročie Slovenského národného povstania oslávili občania Kysuckého Nového Mesta obzvlášť radostne. Pracujúci ľud, vedený KSČ, odovzdal do užívania kysuckej mládeži novú, 23- triednu školu. Slávnosť odovzdávania školy bola 29. augusta 1961 za peknej účasti verejnosti a žiactva. Školu postavili pracujúci nákladom 7, 193 000 Kčs. Stavbu školy stavala stavebná organizácia Pozemné stavby n.p. Žilina. Reorganizáciou sa zmenila JSS na ZDŠ a ročníky 1 – 3 dostali novú SVŠ.

Školská budova má vyhovujúce učebne – 23, 3 špeciálne učebne s kabinetmi, 2 telocvične, miestnosti pre školskú družinu mládeže a kuchyňu s jedálňou. Nová budova nebola dobre odovzdaná svojmu účelu. Nebol zodpovedne vyriešený projekt odpadového kanála. Musela sa vykopať nová trasa pred hlavným vchodom budovy, táto bola rozkopaná počas celého školského roka. Plynulú prevádzku školy narušovali aj zamrznutia radiátorov, z ktorých voda dvakrát vytekla na parkety. Po jarných dažďoch voda pretekala cez povalu v troch miestach. Priečky sú popraskané atď. Vybudovala sa tiež trafostanica nákladom 40.000 Kčs.

No napriek týmto závadám nová budova znamenala veľký prínos pre žiakov ako i učiteľov pre príjemné, vzdušné a zdravé prostredie. Cez zimné obdobie obe telocvične sú naplnené cvičencami do neskorých večerných hodín.

V novej budove je umiestnených na dopoludňajšej smene 16 tried ročníkov 6 – 9, 4 ročníky SVŠ a 3 triedy ročníkov 1 – 5. V starej 4 – triednej budove pri nádraží vyučovali sa 4 triedy roč. 1 – 5. Spolu na dopoludňajšiu smenu chodilo 27 tried. 14 tried muselo dochádzať do školy výlučne popoludní.

Organizácia školy v školskom roku 1961 – 1962

Ročník	Počet tried	Počet žiakov
I	5	185
II	4	154
III	4	153
IV	4	133
V	4	154
Spolu:		779

VI	4	151
VII	3	134
VIII.	3	137
IX.	3	132
	Spolu	554
I. SVŠ	1	21
II. SVŠ	1	27
III. SVŠ	1	33
	Spolu	81

Počet všetkých žiakov a tried ZDŠ a SVŠ : 37 tried / 1 414 žiakov

Od 1. septembra 1961, kedy sa začalo vyučovať bola k tunajšej škole pričlenená aj Stredná škola pre pracujúcich s počtom 52 žiakov, ktorí boli rozdelení do dvoch tried. Začali sa vyučovať od 18. IX. 1961. Na začiatku školského roku prišlo na otvorenie 27 poslucháčov, na konci školského roka ostalo iba 14. Dochádzka bola priemerná. Vedenie závodu ZPS v tomto smere vychádzalo poslucháčom v ústrety (druhé smeny). Prospech bol priemerný. Všetci poslucháči prospeli. Pomerne dobré výsledky dosahovali starší súdruhovia, ktorí majú dobrý vzťah k práci. Najlepšie výsledky dosiahli poslucháči v odborných náukách, v matematike a jazyku ruskom. Najslabšie v chémii. Vyučujúci boli všetci kvalifikovaní. Úroveň vyučovania bola dobrá.

Družina mládeže je umiestnená v novej budove školy, mala 3 oddelenia s počtom žiakov 113. Od 1.IX.1961 mali zostavený presný program dňa, ktorý pozostával z každodenných kultúrno – hygienických návykov, mravnej, estetickej, telesnej, pracovnej, polytechnickej výchovy. V celoročnej výchovnej úlohe – pláne, zameriavali sa po celý rok na 2 základné ciele:

1. Rozvíjať vzťah žiakov k spoločnosti
2. Rozvíjať vzťah žiakov k prírode a jej zákonitostiam

Od 1.9.1961 boli otvorené družinové triedy. Upevnila sa tým spolupráca triedneho učiteľa s vychovateľkou DM, čo sa odzrkadlilo v lepšom prospechu, chovaní a vo vedomostiach. Výchovu zabezpečovali 3 vychovateľky.

Školskú jedáleň navštevovalo cca 300 detí. Strava bola kaloricky hodnotná. Personál bol zaťažovaný nevhodnými pracovnými podmienkami. Varilo sa v SPŠS a potom strava sa dovážala – prenášala sa do novej budovy. Nedostatkom bolo vyberanie stravného mesačne pozadu, čím vznikli nedoplatky. Školskú jedáleň viedol učiteľ ZDŠ s. Macášek Ľudovít.

Všetkých učiteľov bolo na ZDŠ a SVŠ 47, z toho na ročníkoch 1 – 5 21 učiteľov, pre ročníky 6 – 9 ZDŠ a I. – III. ročník SVŠ bolo 26 učiteľov. Na ročníkoch 1 – 5 v 21 triedach vyučovalo 21 kvalifikovaných učiteľov. Na ročníkoch 6 – 9 vyučovalo 7 kvalifikovaných, 10 nekvalifikovaných, z nich 6 študuje diaľkovo na PI. Na ročníkoch SVŠ vyučovalo 10 kvalifikovaných učiteľov, z nich si externe a diaľkove rozširujú aprobáciu dvaja učitelia.

Triedy boli pridelené takto:

Trieda	Počet žiakov	Triedny učiteľ
I.A	36	Anna Galvanková
I.B	35	Františka Martišková
I.C	35	Mária Balková
I.D	38	Mária Králiková
I.E	37	Mária Havranková
IIA	39	Alica Petrušková
II.B	37	Marta Rábiková
II.C	38	Mária Rudinská
II.D	39	Karla Grančičová
III.A	38	Božena Letková
III.B	39	Anna Kantoríková
III.C	37	Marta Sláfkovská
III.D	37	Mária Buchová
IV.A	35	Mária Sumecová
IV.B	34	Milena Brodňanová
IV.C	34	Jozefa Chrenková
IV.D	33	Anastázia Kollarová
V.A	40	Karol Záložník
V.B	41	Anastázia Suchánková
V.C	40	Anna Kolláriková
VI.A	38	Mária Čapková
VI.B	37	Anna Piláriková
VI.C	36	Eta Starinská
VI.D	37	Anna Valterová
VII.A	44	Alena Surá
VII.B	44	Etela Šingliarová

VII.C	46	Vilma Kováčová
VIII.A	46	Anna Pražmová
VIII.B	47	Benedikt Čuntala
VIII.C	46	Viliam Galváneek
IX.A	34	Ernest Králik
IX.B	38	Štefan Ševce
IX.C	32	Justín Ševčík
IX.D	35	Želmíra Kocková

SVŠ

I. ročník	22 študentov	Jozef Tarábek
II. ročník	27 študentov	Eva Malá
III.ročník	33 študentov	Pavol Ličko

Okrem novej budovy, používala tunajšia škola aj budovu pri železničnej stanici po bývalej SPŠS, kde bolo päť učební. Prevádzka celej školy sa značne zjednodušila tým, že druhú smenu strieda len 9 tried.

Po materiálnej stránke boli v tomto roku veľké nedostatky pokiaľ ide o kompletné vybavenie školy. Chýbalo 27 školských tabúl, 24 katedier, vybavenie zborovne, kabinetov, laboratórií, školskej družiny a školskej jedálne. Prevádzke školy najviac chýbali uvedené tabule a kuchynské zariadenia, najmä elektrický sporák. Situáciu riešili dlhý čas tak, že strava sa pripravovala v kuchyni SPŠS a odtiaľ sa prenášala do jedálne v novej budove.

Školu navštívili za účelom kontroly .9.1961 s. Kováč, s. Šišková, s. Kocková, kedy bola vykonaná kontrola efektívnosti. 2. a 3.5.1962, 21.V. 1961 súdruhovia z OÚI v Čadci.

V škole pôsobil v školskom roku s. Jaroslav Jamriška do 31. októbra 1961 ako riaditeľ. 1. septembra 1961 nastúpili s. Bukový Jozef, ktorý predtým pôsobil ako riaditeľ školy vo Vrútkach, s. Mária Galandová z Vysokej školy pedagogickej v Bratislave, s. Havránková, s. Rábiková, s. Chrenková, s. Tóthová zo ZŠ Radoľa , s. Ševčík zo ZŠ Radoľa.

Na konci školského roku 1961 – 1962 z 1413 žiakov prospelo 1377, čo je 97,5 %, vyznamenaní boli 96, čo je 6,7 % a nepropelo 36 žiakov, čo je 2,5 %. Vedenie školy a učiteľia neboli spokojní s výsledkami práce, pretože školskú dochádzku nedokončilo v tomto školskom roku v 9. triede 25 žiakov. Veľa žiakov bolo v triedach, ktorí ovládali učivo len na štvorku. I keď boli ešte značné nedostatky v prospechu žiakov našej školy, mali sme už okrem ročníkov 1 – 5 aj na ročníkoch 6 – 9 triedy, v ktorých nik nepropadol. 8.A, 9.B, 8.C, 9.C.

Zo školy vyšlo do života 33 abiturientov, ktorí všetci urobili maturitnú skúšku.

K docieleniu dobrých výsledkov bolo treba okrem svedomitej prípravy učiteľa na vyučovanie, využiť všetkých pomocných činiteľov, ako sú audiovizuálne pomôcky. Evidencia týchto názorných pomôcok nám ukázala, že 2 filmové aparáty využili učitelia 110 krát, diapojektor sotva 20krát. Vychádzky sa využívali viac v nižších ročníkoch. Vo vyšších ročníkoch sa nedoprialo žiakom viac exkurzií ako 3 do roka na triedu.

Učebnice a učebné pomôcky takmer za 140.000 Kčs mali žiaci v dobrom stave. Percento šetrenia sa dodržalo. Pri zakúpení učebníc a učebných potrieb pre žiakov nebola dodržaná finančná disciplína. Na štipendiách bolo vyplatené 50.000 Kčs. Celá výchovná práca niesla sa v znamení 40. Výročia KSČ.

V esteticknej výchove pôsobili učitelia na žiakov podľa svojej vlastnej vyspelosti. Výsledky mohli byť lepšie, keby sa učitelia stali bojovnými ateistami. Mnohí učitelia sa tejto otázke málo venovali. Bolo to vidieť v malom počte žiakov odhlásených počas školského roku. Bude treba už v prázdninách vhodne vedenou pedagogickou propagandou pôsobiť medzi rodičmi, aby nevhodným rozhodnutím nedávali svoje deti na výchovu, ktorá sa prieči výchove, ktorou sa riadi naša spoločnosť. Počas celého školského roku hlavný dôraz sa kládol na politickú výchovu žiakov.

Takého podporného činiteľa ako je ZRPŠ mohli lepšie učitelia využiť. Plenárne ZRPŠ bolo zvolené podľa nových smerníc až 10.1.1962. Oneskorili sa tým najmä pedagogické práce medzi rodičmi. No a od tohto termínu sa práca s členmi výboru vyvíjala lepšie, ako po iné roky. Účasť členov výboru na schôdzkach bývala veľmi dobrá. Celkovo rodičia sa viac zameriavali na prospech a chovanie svojho dieťaťa ako na riešenie problémov celej školy. Účasť rodičov na pedagogických prednáškach bola malá. A ešte menšia bola brigádnická pomoc rodičov pri skrášľovaní okolia školy, hoci učitelia v žiackych knižkách túto pomoc propagovali a škola ju potrebuje. Z toho je vidieť, že treba zmeniť administratívne spojenie školy s rodičmi a nahradiť ho živým – osobným stykom v rodinách a pohovormi rodičov v škole. No predsa niektorí rodičia viedli telovýchovné krúžky v rámci PO.

Pre malú aktivitu ZRPŠ nepomohla ani komisia pre rozmiestňovanie dorastu. Učitelia nesplnili hlavnú úlohu školy. Umiestniť všetkých žiakov do škôl a povolania. Nesplnili sme nábor do baníctva a poľnohospodárstva. Pri plnení tejto úlohy mala výdatne pomáhať dobre prevádzaná pracovná výchova. Zlepšil sa výchovný i náukový vplyv predmetov prác v dielňach a na pozemkoch. V týchto predmetoch plnili žiaci osnovy. No polytechnický charakter prác na pozemkoch sa neodrazil kladne pre vzbudenie lásky a záujmu pre poľnohospodárstvo.

V rámci výrobnjej praxe sa žiaci I. – III. ročníka SVŠ zúčastňovali priamo na výrobe v ZPS, kde pod vedením skúsených majstrov a technikov učili sa zaraďovať do výrobného procesu v súlade s požiadavkami učebných osnov. Aj keď odborný rast nebol taký rýchly, ako by bolo žiaduce, predsa žiaci III. ročníka boli vo výrobnom

procesu zaradení takmer samostatne, čo dáva nádej, že takýto zdroj bude dobrou posilou pre plnenie nášho národného hospodárstva.

Mnoho práce žiaci vykonali pri skrášľovaní okolia našej školy. Veď 1. septembra 1961 okolie našej školy bolo veľké rumovisko. Riaditeľ školy, s. Letko, v spolupráci s komisiou pre skrášľovanie okolia školy vypracovali plán okrášľovania našej školy.

Veľké plochy využili učitelia prác na pozemku pre poľnohospodárstvo. Tieto plochy bolo treba uhájiť pred poškodením, preto započalo sa s provizórnym oplatením. Bol využitý železný odpad a patronátna pomoc ZPS. Túto pomoc vykonávali svojpomocne brigádnicke pionieri, učitelia a zväzáci.

Okrem rozumovej a polytechnickej výchovy dbalo vedenie školy spolu s učiteľmi na estetickú výchovu. Na hudobnej výchove sa žiaci oboznamovali s hudobnými skladbami pri prehrávaní platní. Škola však nemá dostatok platní pre hudobnú výchovu a tiež na umeleckého prednesu. Na výtvarnej a literárnej výchove poriadali sa besedy o umení a umelcoch. Na koniec školského roku bola inštalovaná výstavka najkrajších prác z výtvarnej výchovy, z výtvarného krúžku a domácich náuk a boli vystavené najkrajšie zošity z náukových predmetov. Žiaci 1 – 5 sa zúčastnili na filmových predstaveniach, na 2 bábkových divadelných predstaveniach v Žiline a na jednom detskom predstavení v ZŠ Radoľa. Žiaci 6 – 9 sa zúčastnili priemerne na filmových predstaveniach, na 1 divadelnom predstavení a na 1 výchovnom koncerte.

V telesnej výchove má škola pomerne dobré materiálne vybavenie i keď počas školského roku boli telocvične vyradené na jeden mesiac pre poruchu tepelného zariadenia. Žiaci školy dosiahli pekné výsledky v jednotlivých disciplínach v okresných a krajských súťažiach.

Na škole prevádzali svoju činnosť MZ a PR. Na ročníkoch 1 – 5 podľa ročníkov a na 6 – 9 a na ročníkoch SVŠ podľa predmetov. Pedagogické rady riešili problémy ako estetická výchova, uvedomelá disciplína, PO, telesná výchova a iné.

Zlepšovanie prospechu záviselo na škole tiež na zvýšení efektivity v oblasti výchovnej práce školy. Zrejme pomohla PO a ČSM. Systém ich práce pomáhal vychovávať kolektívy tried líšiť nesprátníkov a žiakov, ktorí vybočili z domáceho poriadku školy a porušili aj normy spoločenského správania.

Pionieri pracovali v 30 oddieloch. Celkový počet pionierov bol 798, čo predstavovalo 92%tnú organizovanosť. Pracovali podľa výchovného systému – Čo má vedieť a poznať pionier. Skupinová rada sa od volieb 19.X.1961 denne cez veľké prestávky schádzala a riešila denné problémy života školy. Ťažiskom práce boli družiny, ktoré sa starali v prvom rade o nadobudnutie trvalých vedomostí, ďalej sa starali o zbery a brigády. Osvedčenou formou práce bola súťaž. Zberom v družinách i jednotlivito zadovážili si kufríkový gramofón za 900 Kčs, tranzistorové rádio za 1.250 Kčs, stan kotlíky, loptičky za 800 Kčs. Pionieri prevádzali všetky kultúrne programy či už v rámci mesta alebo patronátneho ZPS. Pionieri pracovali i v úderke aktívu pre občianske záležitosti. Vyrástli tu deti veľkých morálnych kvalít, ako: Kavacká, Kodajková, Papšová, Chládková, Balková, Mališová, ktoré dary od svadobníkov

odovzdali do spoločnej pionierskej pokladne. Nosili v sebe detskú chtivosť po kúpe niečoho, ich blažil pocit, že prispeli k dosiahnutiu svojho cieľa – kúpe tranzistorového rádia. Redakčná rada vydávala vždy vkusne a účelne upravené nástenné noviny. Prácu propagovali v škole rozhlasovými reláciami pod názvom „Pionierska Zornička“, v ktorej najobľúbenejší bol Pioniersky ježko. Okrem toho krúžok dopisovateľov prispieval do novín Kysucký priekopník, Za nové Kysuce a do pionierskych novín.

Sľub pionierov, rozlúčka s pioniermi 9tych tried, čo sa stali zväzákmi a 2 zväzácke sľuby, potom krásna rozlúčka s maturantmi, 1. máj a iné vystúpenie pionierov boli citovo kladne pôsobiace chvíľky, ktoré pripravili, nacvičili a predviedli pionieri.

Zariadili si pioniersku klubovňu, ktorú si nazvali malým pionierskym domom a v rámci darovacej akcie vytvorili si knižnicu. Pracovali aj s iskrami. Učili ich hrám, čítali rozprávky, obaľovali knihy. Pod vedením telovýchovných organizátorov z OU pri ZPS pravidelne dve hodiny cvičili, prevádzali hry, turistiku. Skupinová rada zaktivovala takmer všetkých pionierov školy, začo bola odmenená ZPS poskytnutím autobusu na 2 dňový výlet zadarmo. Mnohí pionieri boli na novoročných slávnostiach v Čadci, kde vystúpili so scénkou „Pyšný cencúl“.

I krúžková činnosť PO bola veľká. Najväčšej obľube sa tešili dva mandolínové krúžky, rybársky, výtvarný a iné. S patronátnym záväzkom spolupracovali v rámci brigád socialistickej práce. Aj ZO ČSM pracovala úspešne. Okrem schôdzkovej činnosti prevádzali besedy o knihách, besedovali k rôznym témam v rámci krúžkov. Učebného roku ČSM mnohí zväzáci boli pionierskymi vedúcimi a telovýchovnými organizátormi, kde absolvovali Seminár pionierskej práce 1. ročník. Brigádami pomáhali na okolitých JRD a pri úprave okolia školy.

Vedenie školy po dohode so ZO KSS a ROH na škole zvolávalo len na nezbytné porady, ktoré vyplývali z plnenia úloh Celoštátnej konferencie, čo bolo zakotvené v pláne úloh školy. Vo všetkých dôležitých otázkach pedagogických, hospodárskych organizačných pôsobilo na škole kolektívne vedenie zo ZO KSS, ROH, riaditeľa školy, zástupcov, vedúcej PS a ČSM podľa potreby.

Výsledky výchovno – vyučovacie a aj riadiaca práca by boli na škole úspešnejšie, keby sa bol lepšie pripravil učiteľský kolektív na započatie školského roku. Týždeň pred začiatkom školského roku mali sa učitelia pedagogicky pripravovať. Namiesto tejto práce boli nútení drátkovať učebne v novej školskej budove a čistiť okná. Aj plán školy sa vyhotovoval až po 1. Novembri 1961 a museli sa zabezpečovať pracovné sily na čistenie, upratovanie, kúrenie a údržbu budovy.

Vedením školy boli poverení:

Od 1.9.1961 do novembra 1961	s. Jamriška Jaroslav ako riaditeľ
Od 1.11.1961	s. Letko Justín ako riaditeľ
Od 1.9.1961	s. Suchánek Ondrej ako zástupca
Od 16.11.1961	s. Bukový Jozef ako zástupca riaditeľa

Predsedom ZO KSS bola s. Sláfkovská Marta. Vedením ZO ROH poverili s. Bukového Jozefa, tajomníčkou tejto organizácie bola s. Šingliarová Elena. Odbočku SČSP riadila s. Balková Mária..

Výbor ROH sa zameriaval na hnutie Za česť pioniera, zväzáka, upratovačka, za učiteľskú česť. Sledovali aj vyhodnocovali plnenie kritérií.

Jedenásťročná škola dostala názov – Škola Slovenského národného povstania.